

ISPDM'26 ULUSLARARASI MEKÂNSAL PLANLAMA VE AFET YÖNETİMİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

“**Uluslararası Mekânsal Planlama ve Afet Yönetimi Kongresi**”, deprem ve kentleşme odağında; mekânsal planlama, afet risklerinin azaltılması, dirençli kentler, sürdürülebilir kalkınma ve ilgili alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde bilgi ve deneyimleri tartışmak üzere, bu alanda çalışma yapan araştırmacı ve karar vericileri bir araya getirmek hedefiyle 2-4 Şubat 2026 tarihlerinde, Çukurova Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

Adana Valiliğinin himayesinde ve çok paydaşlı bir katılımı ile düzenlenen kongrenin açılış konuşmaları, Adana Valisi Mustafa YAVUZ, Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hamit Emrah BERİŞ ve Çukurova Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nuriye SAY tarafından gerçekleştirilmiştir. Kongre programında, ulusal ve uluslararası düzeyde uzman konuşmacıların sunuşlarına ve değerlendirmelerine yer verilmiştir. Kongre kapsamında sunulan bildirilere kongrenin internet sitesinden erişim sağlanacaktır.

Bu yıl “deprem ve kentleşme” ana teması çerçevesinde ilk kez düzenlenen kongrede katılımcılar; “*deprem riskine duyarlı kentsel ve mekânsal planlama*”, “*deprem sonrası geçici ve kalıcı barınma çözümleri*”, “*deprem öncesi ve sonrası açık ve yeşil alanların işlevi ve önemi*”, “*yapısal ve yapısal olmayan elemanlara yönelik deprem odaklı güvenlik yaklaşımları*”, “*deprem ve dijital teknolojiler*”, “*deprem sonrası kültürel miras ve toplumsal hafıza*” ile “*deprem bilinçli tasarım ve planlama eğitimi*” başlıklarında son derece kıymetli çalışmalar sunmuşlardır.

Toplam 108 sözlü ve 2 poster bildiri sunumunun yer aldığı kongrede, ayrıca deprem odaklı çalışmalarıyla öne çıkan davetli konuşmacıların sunumları ile yurt dışından ve yurt içinden araştırmacıların katılım sağladığı panel oturumları gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar yaklaşık 130 sunum dinleme imkânına sahip olmuşlardır. Mekânsal planlama ve afet yönetimini odağına alan kongre, ülkemizin deprem kuşağında yer alması nedeniyle yüzleşmek durumunda olduğu deprem gerçeğine karşı geliştirilebilecek yaklaşım ve çözüm önerilerinin planlama ve tasarım disiplinleri çerçevesinde ele alındığı verimli bir tartışma ortamı oluşturmuştur.

Özellikle Türkiye dışından araştırmacıların ve ilgili paydaşların kongreye katılımı, mekânsal planlama ve afet yönetimi alanındaki güncel konuların uluslararası ölçekte değerlendirilmesine, farklı toplumsal ve akademik perspektiflerin ortaya konulmasına ve saha deneyimlerinin paylaşılmasına önemli katkı sağlamıştır. Bu çok boyutlu etkileşim ortamı, 6 Şubat depremlerinin ortaya çıkardığı yıkımın yalnızca fiziksel çevreyle sınırlı olmadığını; aynı zamanda toplumsal yaşam, kültürel miras, mekânsal hafıza ve yer kimliği üzerinde derin ve kalıcı etkiler yarattığını daha görünür kılmıştır.

Nitekim 6 Şubat depremleri, kentlerimizde son derece yıkıcı sonuçlar doğurmuştur. Yaşanan bu büyük afet, toplumsal yaşamı köklü biçimde dönüştürmekle kalmamış; yapıli çevre, tarihî kent dokuları ve kültürel miras alanları açısından da ağır kayıplara yol açmıştır. Kentlerin kültürel birikimi, mekânsal hafızası ve yer kimliği, yüzyıllar içinde oluşan tarihsel süreklilik ve toplumsal deneyimle biçimlenmekte; bu birikim çoğu zaman yapılar, sokak örüntüleri, kamusal alanlar ve tarihî çevre aracılığıyla somutlaşmaktadır. Bu nedenle, yıkıma uğrayan ya da ağır

hasar gören tarihî kent merkezlerinin yalnızca fiziksel olarak yeniden inşa edilmesi değil; sahip oldukları tarihsel, kültürel ve toplumsal katmanlar gözetilerek yeniden ele alınması büyük önem taşımaktadır. Bu yaklaşım, afet sonrası iyileşme ve yeniden yapılanma süreçlerinde kültürel sürekliliğin, toplumsal aidiyetin ve kolektif hafızanın korunması bakımından temel bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede, afetlerin yalnızca meydana geldikleri andaki yıkıcı etkileriyle değil, ortaya çıkmadan önce önlenmesi ve etkilerinin azaltılması yönündeki hazırlık süreçleriyle birlikte ele alınması gerekmektedir. Bilindiği gibi afet yönetimi, afet öncesi, sırası ve sonrası olmak üzere üç ana evreyi içermektedir. Doğa olaylarının afete dönüşmemesi ve yıkıcı etkilerinin azaltılması, bu üç evre içinde belki de en çok “afet öncesi” aşamasında yapılması gerekenlerle ilgilidir. Bu nedenle başta yapı güvenliği olmak üzere, kentsel planlamada risk azaltımı, uygun ve doğru ulaşım-altyapı planlaması, tasarımı ve uygulamaları ile toplanma ve güvenli barınma alanlarının tesisi öncelikli başlıklar olarak öne çıkmaktadır. Mesleki uzmanlıkların kentsel yapılanmada afet odaklı yaklaşımlarının hayata geçirilmesinin yanı sıra, topluma afet bilincinin kazandırılması da afete hazırlıklı olma konusunda önemli ve etkili bir yaklaşım olarak değerlendirilmektedir.

Afet sonrası normale dönme süreci de kritik adımları içermektedir. Özellikle kültürel miras değerleri bakımından zengin envantere sahip bölge kentlerinde yeniden yapılanma süreçlerinin tarihi süreklilikle uyumlu, özgün dokuyu zedelemeyen bir titizlikle yürütülmesi, toplumsal hafızanın korunması adına hayati bir zorunluluktur. Yeniden yapılanma sürecinde, alanında uzman bilim insanlarının karar vericiler ve uygulayıcılar ile iş birliğinin tesisi; kentlerimizin kimlik değerlerinin korunmasında ve toplumsal hafızanın sürekliliğinin sağlanmasında büyük önem taşımaktadır.

Çeşitli disiplinlerden bilim insanlarının ve uygulama deneyimine sahip uzmanların konuya ilişkin çalışmalarını paylaşmak ve bilimsel düzeyde tartışılmasını sağlamak üzere gerçekleştirilen “Uluslararası Mekânsal Planlama ve Afet Yönetimi Kongresi”nde, sunulan bildirilerin yanı sıra görev alan oturum başkanlarının görüşleri ve panellerde gerçekleştirilen tartışmalar ışığında elde edilen sonuçlar aşağıda paylaşılmıştır:

Kentsel Kırılganlık ve Dirençli Kentler Kapsamında:

- Afetlere karşı kırılganlığın azaltılması ve dirençli kentlerin oluşturulması amacıyla; planlama, tasarım, mühendislik, yer bilimleri, sosyal bilimler, hukuk, kamu yönetimi ve afet yönetimi gibi farklı disiplinleri bir araya getiren, görev, yetki ve sorumlulukları açık biçimde tanımlanmış, doğrudan önleyici ve risk azaltıcı proje ve uygulamalara odaklanan kurumsal ekip ve birimlerin oluşturulması,
- Söz konusu ekip ve birimlerin yalnızca afet sonrası müdahale süreçlerine değil; afet öncesi hazırlık, risk analizi, güvenli yapılaşma, altyapıların dayanıklılığının artırılması, toplumsal farkındalığın geliştirilmesi ve yerel kapasitenin güçlendirilmesi süreçlerine de bütüncül biçimde katkı sunacak şekilde oluşturulması,
- Planlama, ruhsatlandırma, yapılaşma, uygulama ve denetim süreçlerinin tüm aşamalarında bilimsel ilkelere, teknik standartlara ve yürürlükteki mevzuata eksiksiz biçimde uyulması; denetim mekanizmalarının, hukuksal yaptırımların tavizsiz, düzenli ve etkin biçimde işletilmesi,

- Yapı güvenliği, zemin uygunluğu, arazi kullanım kararları, proje onayı ve uygulama süreçlerinde kamu yararının ve bilimsel gerekliliklerin esas alınması; siyasal etkilerden, yerel baskılardan ve kısa vadeli çıkar ilişkilerinden bağımsız olarak, istisnasız ve süreklilik içinde uygulanması,
- Her yerleşim birimi için; yerel ekonomik yapı, toplumsal özellikler, nüfus dinamikleri, demografik eğilimler, fiziksel çevre koşulları, jeolojik ve jeomorfolojik yapı, iklim verileri, mevcut yapı stoku, altyapı yeterliliği ve afet tehlike profili gibi unsurların bilimsel analizlerle bütüncül olarak sistematik olarak derlenmesi ve değerlendirilmesi,
- Elde edilen bilimsel veriler doğrultusunda, her yerleşimin kendi özgün koşullarına, risklerine ve potansiyellerine uygun yapılaşma ilkelerinin, arazi kullanım kararlarının ve yerleşime özgü kentsel gelişim modellerinin belirlenmesi,
- Tek tip planlama ve yapılaşma anlayışından kaçınılarak; yerel ihtiyaçlara duyarlı, afet risklerini azaltan, çevresel sürdürülebilirliği gözeten, toplumsal dayanıklılığı güçlendiren ve uzun vadeli kamusal yararı esas alan planlama yaklaşımlarının benimsenmesi,
- Dirençli kentleşme hedefinin ancak bilimsel bilgiye dayalı karar alma süreçleri, güçlü kurumsal koordinasyon, şeffaf yönetim, etkin denetim ve hesap verebilir kamu yönetimi anlayışı ile mümkün olduğunun kabul edilmesi.

Kentsel Dönüşüm, Deprem ve Yeniden Yapılanma Kapsamında:

- Afet bölgelerinde yapılacak yerinde inceleme, gözlem ve değerlendirme çalışmalarının artırılması; yeniden yapılanma süreçlerinin saha verileri, yerel ihtiyaçlar ve bilimsel tespitler doğrultusunda şekillendirilmesi,
- Güçlendirilmiş ve yenilikçi yapı malzemelerine ilişkin ülkemizde yürütülen araştırmaların artırılması; bu alandaki çalışmaların Ar-Ge destekleri, üniversite-kamu-sanayi iş birlikleri ve uygulamaya dönük projelerle teşvik edilmesi,
- Deprem güvenliğini artırmaya yönelik yerli malzeme, yapım tekniği ve güçlendirme çözümlerinin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve uygulama süreçlerinin desteklenmesi,
- Depreme dayanıklı yapı tasarımında yalnızca tasarımcıların ve uygulayıcıların değil, kullanıcıların da bilinçlendirilmesi; bu doğrultuda topluma yönelik eğitim, bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarının yaygınlaştırılması,
- Kentsel dönüşüm ve yeniden yapılanma süreçlerinin yalnızca fiziksel yenileme olarak değil; afet risklerini azaltan, yaşam kalitesini yükselten, toplumsal dayanıklılığı güçlendiren bütüncül bir yaklaşım çerçevesinde ele alınması,

Deprem ve Dijital Teknolojiler Kapsamında:

- Tehlike ve risk analizlerinin zamanında ve mümkün olan en yüksek doğrulukta yapılması amacıyla gelişmiş teknolojilerin etkin şekilde kullanımını güvence altına alacak politika ve süreçlerin tanımlanması,
- Doğru, güncel, hassas ve dinamik verilerin bütünleşik biçimde dahil edildiği, farklı kurumlar arasında veri paylaşımına olanak sağlayan mekânsal veri altyapılarının oluşturulması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması,
- Gelişmiş teknolojilerin; mekânsal verilere ilişkin envanterin oluşturulmasından veri üretimi, güncellenmesi, izlenmesi, ileri düzey analizlerin gerçekleştirilmesi ve projeksiyonların hazırlanmasına kadar tüm aşamalarda etkin ve bütüncül biçimde kullanılması,

- Afet risklerinin belirlenmesi, izlenmesi ve yönetilmesine yönelik karar alma süreçlerinde; coğrafi bilgi sistemleri, uzaktan algılama, büyük veri, yapay zekâ ve benzeri ileri teknolojilerin planlama ve uygulama süreçlerine sistematik olarak entegre edilmesi.

İmar Politikaları ve Afet Yönetimi Kapsamında:

- Ülkemizdeki mekânsal planlama sisteminin, tüm kademelerinde afet tehlikeleri, riskler, kırılganlıklar ve dirençlilik hedeflerini kapsayan afet yönetimi göz önüne alınarak yeniden ele alınması,
- Üst ölçekten alt ölçeğe kadar tüm planlama kademelerinde çevresel verilerin plan kararlarına doğrudan yansıtılması; yerleşime açılacak alanların bilimsel risk değerlendirmeleri doğrultusunda belirlenmesi ve afet tehlikelerine duyarlı planlama yaklaşımının kurumsallaştırılması,
- Planlamada noktasal, parçacıl ve yalnızca proje odaklı yaklaşımlardan vazgeçilmesi; kentsel mekânın sosyal, çevresel, ekonomik ve teknik bileşenlerini birlikte ele alan, plan hiyerarşisine ve planlama bütünlüğüne bağlı, kamu yararını esas alan bütüncül bir planlama anlayışının benimsenmesi,
- Afet sonrası kentlerde yalnızca hızlı inşa ve fiziksel üretim odaklı yaklaşımların yeterli görülmemesi; yeniden yapılanma süreçlerinin sosyal yapı, kültürel kimlik, ekonomik yaşam, yerel ihtiyaçlar, toplumsal bağlar ve yaşam kalitesi dikkate alınarak uzun vadeli ve bütünlük planlama anlayışıyla yürütülmesi,
- Afet yönetimi ile imar politikaları arasındaki ilişkinin, yalnızca teknik ve idari bir konu olarak değil; toplumsal adalet, yaşam hakkı, güvenli çevrede yaşama hakkı ve kamusal sorumluluk ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi.

Kültürel Miras ve Afet Sonrası Korumada Süreç ve Yöntemler Kapsamında:

- Yerel yönetimler ve merkezi idare, genel yapı stokundan bağımsız olarak kültürel miras alanlarına özgü risk analizleri ve müdahale senaryolarının hazırlanması; bu amaçla sit alanları için “Kültürel Miras Afet Risk Haritaları” oluşturulması ve bu envanterlerin düzenli olarak güncellenmesi,
- Afet sonrası müdahalelerde kültürel miras için hızlı karar ve uzman müdahale mekanizmasının kurulması ve bu amaçla afet anında ve sonrasında tescilli yapılara yönelik müdahalelerin, genel enkaz kaldırma işlemlerinin yeniden inşa süreçlerinden ayrıştırılması,
- Belediyeler ve ilgili bakanlıklar bünyesinde mimar, restoratör, arkeolog ve şehir plancılarından oluşan ön tanımlı “kültürel miras ilk yardım ekipleri”nin oluşturulması ve yetki karmaşasını önleyecek net bir karar zincirinin belirlenmesi,

Kültürel Miras ve Kolektif Hafıza Kapsamında:

- Toplumun afet sonrası yeniden yapım ve iyileştirme süreçlerine etkin katılımının sağlanması; karar alma, tasarım ve uygulama aşamalarında yerel halkın görüş, ihtiyaç ve deneyimlerinin dikkate alınması,

- Kent ölçeğinde kolektif hafızayı taşıyan mekânların, hafıza odaklarının ve simgesel alanların korunması; bu alanların yeniden yapılanma süreçlerinde kentsel kimliğin ve toplumsal sürekliliğin temel unsurları olarak ele alınması,
- Afet sonrası yeniden yapılanma mevzuatında kültürel mirasın tanımının genişletilmesi; tescilli yapıların ötesinde yaşayan miras, sözlü tarih ve topluluk hafızasının da koruma kapsamına alınması, bu doğrultuda AFAD ve Kültür Bakanlığı'nın afet planlaması protokollerinin güncellenerek iki kurum arasında hafıza koruma sorumluluğunun net biçimde tanımlanması,
- Afet sonrası saha müdahalelerinde, fiziksel hasar tespitinin yanı sıra topluluk hafızası ve mekânsal aidiyet kaybını da ölçen standart bir “sosyo-kültürel etki değerlendirme” aracının geliştirilmesi ve yeniden yapılanma projelerinde bu değerlendirme sonuçlarının tasarım kararlarına doğrudan girdi olarak yansıtılması,
- Deprem sonrası mekânsal araştırmalarda fiziksel dayanıklılık odaklı çalışmaların baskınlığını kırmak üzere; mekânsal aidiyet, kolektif hafıza ve temsil ilişkilerini merkeze alan disiplinlerarası araştırma programlarının önceliklendirilmesi, bibliyometrik analizlerin ortaya koyduğu tematik boşluğun ulusal araştırma fonu öncelik listelerinde açıkça yer alması,
- Deprem sonrası imar planı revizyonlarının hazırlanmasında, deprem öncesi kentsel kimlik belgeleri ile kültürel miras envanterlerinin yasal bir ön koşul olarak dikkate alınması; planlama kararlarının tarihî doku, yer kimliği ve kolektif hafıza değerleriyle uyumunun bağımsız denetim mekanizmalarıyla güvence altına alınması,
- Deprem sonrası inşa edilen hafıza mekânları ve anı parklarının tasarım süreçlerinde yerel halkın aktif katılımını güçlü biçimde destekleyen “katılımcı hafıza mekânı tasarım protokolü”nün geliştirilmesi; bu mekânların sembolik birer anıt olarak değil, toplumsal yas, anlam üretimi ve sosyal iyileşmeyi destekleyen yaşayan platformlar olarak işlev görerek tasarım ölçütü olarak benimsenmesi,
- Afet sonrası kültürel miras araştırmalarının kent merkezleri ve tescilli yapılar odağından çıkarılarak kırsal yerleşmeleri, maddi olmayan mirası ve sivil dokuyu da kapsayan çok ölçekli ve disiplinlerarası araştırma programlarının önceliklendirilmesi; deprem öncesi sistematik belgeleme ile deprem sonrası dönüşümü karşılaştıran uzun soluklu izleme çalışmalarının ulusal araştırma gündemine alınması,

Afet Sonrası Geçici Barınma Kapsamında:

- Kentlerin sosyal ve fiziksel açıdan kırılganlık taşıyan odaklarının önceden belirlenmesi; bu alanlara ilişkin risk analizlerinin yapılarak dirençli kent yaklaşımı doğrultusunda afet yönetimine yönelik gerçekçi, uygulanabilir ve yerel koşullara duyarlı politika ve planlama kararlarının geliştirilmesi,
- Kentte afet süresince geçici amaçlarla kullanılabilecek toplanma alanlarının/mekanlarının dönüşüm ve kullanım potansiyelinin belirlenmesi ve uygun kullanım için altyapı, fiziki mekansal dönüşüm çalışmalarının yapılması,
- Geçici barınma alanlarının yalnızca boş alan ihtiyacı üzerinden değil; güvenlik, sağlık, hijyen, ulaşım, temel hizmetlere erişim, sosyal bütünlük, kırılgan grupların ihtiyaçları ve yaşam kalitesi ölçütleri dikkate alınarak planlanması,
- Afet sonrası geçici barınma süreçlerinin yalnızca kısa süreli acil çözüm alanları olarak değil; toplumsal iyileşmeyi destekleyen, insan onuruna yakışır yaşam koşullarını gözetin

ve kalıcı yerleşim süreçlerine sağlıklı geçişi mümkün kılan bütüncül bir planlama konusu olarak ele alınması,

- Geçici barınma ve afet sonrası yerleşim süreçlerine ilişkin planlama, uygulama ve denetim aşamalarında idari kontrol mekanizmalarının etkin biçimde işletilmesi; ilgili kurumlar arasında görev, yetki ve sorumlulukların açık biçimde tanımlanması.

Afet Sonrası Barınmada Tasarım Sorunları ve Stratejileri Kapsamında:

- Afet sonrası barınma alanlarının; yerleşimlerin su, elektrik, sanitasyon, ulaşım ve genel altyapı kapasitesi dikkate alınarak planlanması; atık yönetimi, temizlik hizmetleri ve temel açık-yeşil alan düzenlemelerinin ilk günden itibaren işletilecek biçimde kurgulanması,
- Geçici barınma çözümleri için iklim koşullarına uygun asgari performans standartlarının belirlenmesi; farklı tasarım alternatiflerinin geliştirilerek yerel ihtiyaçlara ve çevresel koşullara en uygun çözümlerin seçilmesi,
- Barınma birimlerinin yalnızca acil yerleştirme ihtiyacını karşılayan yapılar olarak değil; güvenlik, mahremiyet, erişilebilirlik, sağlık, hijyen ve temel yaşam konforunu gözeterek bütüncül yaşam çevreleri olarak ele alınması,
- Yeniden yapım süreçlerinde zaman ve maliyet takibinin düzenli ve sistematik biçimde yürütülmesi; bu süreçlerde nitelik, kullanıcı gereksinimleri, çevresel etkiler ve sosyal sürdürülebilirlik unsurlarının da dikkate alınması,
- Kullanıcı ihtiyaçlarının anketler, geri bildirimler ve saha değerlendirmeleri yoluyla düzenli olarak izlenmesi; elde edilen bulgular doğrultusunda uygulamaların güncellenmesi ve tasarım kararlarının gözden geçirilmesi.

Planlama, Kentsel Tasarım ve Deprem İlişkisi Kapsamında:

- Yerel Yönetimler için; Afet öncesi proaktif erişilebilirlik analizinin zorunlu hale getirilmesi, yol ağında alternatif güzergâhların belirlenerek plan kararlarına entegre edilmesi, afet lojistiğinin afet öncesinde planlanması,
- Merkezi idare için; Mevzuatta yapı güvenliğinin yanı sıra afet erişilebilirliği performans kriterlerinin tanımlanması; ulaşım–imar–afet yönetimi arasında bağlayıcı kurumsal eşgüdümün sağlanması; karar verme mekanizmalarına, risk analizleri bulgularına dayalı hazırlanan stratejik eylem planı kararlarının entegre edilerek reaktif–proaktif planlama yaklaşımlarını karşılaştıran görüşlerin güçlendirilmesi,
- Akademik çalışmalar için; karar verme mekanizmasına, karar üretici olarak katkı sağlama eğilimlerinin artırılması, erişilebilirlik ve lojistik dayanıklılık için ölçülebilir göstergelerin geliştirilmesi, planlama–ulaşım–afet yönetimi entegrasyonuna yoğunlaşan, somut saha çalışmalarının yaygınlaştırılması,

Toplanma Alanlarında Mekânsal Analiz, Kapasite ve Erişim Kapsamında:

- Afet anı ve sonrasında kullanılacak toplanma alanlarının, nüfus büyüklüğü, nüfus yoğunluğu, demografik yapı ve mahallelerin mekânsal özellikleri dikkate alınarak etkin biçimde planlanması; bu alanların mahalle ölçeğinde kurgulanması ve kent genelinde dengeli ve homojen dağılımının sağlanması,

- Toplanma alanı planlamasında, erişilebilirlik, yürüme mesafesi, ulaşım bağlantıları, engelli erişimi ve kırılgan grupların gereksinimleri dikkate alınarak her kesimin güvenli ve hızlı biçimde ulaşabileceği bir mekânsal sistemin oluşturulması,
- Toplanma alanları planlamasında iklim koşullarının dikkate alınması; gölgeleme, rüzgâr etkisi, yağış, sıcaklık, zemin durumu ve mevsimsel kullanım koşullarına uygun mekânsal ve fiziksel düzenlemelerin yapılması,

Mekânsal Bilişim Teknolojileri ve Kentsel Açık ve Yeşil Alan Analizleri Kapsamında:

- Kent genelinde erişilebilirlik ve bağlantırlık analizlerinin mekânsal bilişim teknolojileri kullanılarak yapılması; açık ve yeşil alan sistemlerinin afet yönetimi açısından bütüncül biçimde değerlendirilmesi,
- Stratejik nitelikteki açık ve yeşil alanların; konum, erişim, büyüklük ve kullanım potansiyeli dikkate alınarak resmî afet toplanma alanı olarak tanımlanması,
- Deprem, sel, yangın ve benzeri tehlikelerin birlikte değerlendirilmesine olanak sağlayacak kombine afet senaryolarının planlama ölçeğinde hazırlanması,
- Yeni imar kararlarında açık ve yeşil alan kapasitesinin zorunlu değerlendirme ölçütü hâline getirilmesi; nüfus yoğunluğu, erişilebilirlik ve afet anı kullanım gereksinimlerinin planlama süreçlerinde esas alınması,
- Açık ve yeşil alanlara ilişkin planlama kararlarının yalnızca rekreasyon ihtiyacı doğrultusunda değil; afet toplanma, geçici kullanım, tahliye ve lojistik destek işlevleri bakımından da ele alınması.

Afet Sonrası Kentsel Planlama ve Sosyal İyileşme Kapsamında:

- Afet yönetiminde, afet öncesi hazırlık ve risk azaltma süreçleri ile afet sonrası müdahale, iyileştirme ve yeniden yapılanma aşamalarını birlikte ele alan bütüncül ve stratejik bir yaklaşımın geliştirilmesi,
- Afet sonrası kentsel planlama süreçlerinin yalnızca fiziksel yeniden inşa ile sınırlı tutulmaması; toplumsal iyileşme, yaşam kalitesinin yeniden tesisi ve sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi boyutlarıyla birlikte ele alınması,
- Sosyal politikaların afet yönetiminin ayrılmaz bir parçası hâline getirilmesi; barınma, sağlık, eğitim, istihdam, psikososyal destek ve kırılgan gruplara yönelik hizmetlerin planlama ve iyileştirme süreçlerine entegre edilmesi,
- Afet yönetiminde çok disiplinli bir bakış açısının benimsenmesi; planlama, mimarlık, mühendislik, sosyal bilimler, sağlık, hukuk ve kamu yönetimi gibi alanlar arasında etkin eşgüdümün sağlanması,
- Afet sonrası iyileşme süreçlerinde merkezi yönetim, yerel yönetimler, üniversiteler, meslek kuruluşları, sivil toplum ve yerel topluluklar arasında iş birliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi.

Deprem ve Yeniden Yapılanmaya Bütüncül Yaklaşımlar Kapsamında:

- Afet yönetiminde önceliğin, afet anı ve afet sonrası müdahaleden çok, risk azaltma, hazırlık ve sığınım planlamasını içeren afet öncesi süreçlere verilmesi,

- Afet yönetiminde disiplinler arası ve kurumlar arası çalışmanın esas alınması; afet yönetiminin politika ve ideoloji üstü, kamu yararı ve toplumsal güvenlik odaklı bir alan olarak ele alınması,
- Ülkemizin çoklu afetler bölgesinde yer aldığı ve günümüzün çoklu afetler çağı olduğu gerçeği doğrultusunda; afetlere dirençli kentler ve toplumlar oluşturulmasının öncelikli bir kamu politikası hâline getirilmesi,
- Afetlere hazırlık, afet anı ve afet sonrası yönetim süreçlerinde uluslararası bilgi birikimi, dijital yöntemler, coğrafi bilgi sistemleri, karar destek araçları ve yapay zekâ uygulamalarından etkin biçimde yararlanılması.

Sonuç olarak, 6 Şubat depremlerinin üçüncü yılında gerçekleştirilen kongrede, ulusal ve uluslararası düzeyde önemli bilimsel bildiriler sunulmuş; farklı uzmanlık alanlarından deneyimli ve genç araştırmacıların katılımıyla verimli tartışma ortamları oluşmuştur. Ortaya konulan bu bilimsel birikim ve çok yönlü değerlendirmeler, önümüzdeki dönemde yeni ve özgün araştırmaların geliştirilmesine, disiplinlerarası iş birliklerinin güçlenmesine ve ortak bilimsel çalışmaların artmasına güçlü bir zemin hazırlamaktadır. Ülkemizde konuya ilişkin çalışan kurum ve kuruluşların destekleriyle araştırma olanaklarının genişletilmesi, özellikle yenilikçi teknolojilerden yararlanan genç araştırmacıların teşvik edilmesi ve disiplinlerarası çalışmaların daha güçlü biçimde desteklenmesi, gelecek yıllarda düzenlenecek kongrelerin nitelik ve etki bakımından daha da gelişmesine önemli katkı sağlayacaktır. Sağlıklı, güvenli ve dirençli yaşam alanlarının oluşturulması ile olası afet risklerinin en aza indirilmesine yönelik konuların, ilerleyen kongrelerde de bilimsel bir sorumluluk ve toplumsal gereklilik çerçevesinde tartışılmaya devam edilmesi; ülkemiz açısından toplumsal, kültürel ve ekonomik bakımdan büyük önem taşımaktadır.

Bu vesileyle, ISPDM'26 Uluslararası Mekânsal Planlama ve Afet Yönetimi Kongresi'nin gerçekleştirilmesine katkı sunan tüm paydaşlara, değerli bilim kurulu ve düzenleme kurulu üyelerine, kongreye katılan tüm araştırmacılara, dinleyicilere ve sponsorlarımıza bir kez daha teşekkür ederiz.

Kongre sonuç bildirgesinin PDF sürümüne <https://ispdm.cu.edu.tr/> adresinden erişilebilmektedir.